

ΜΑΘΗΜΑ / ΤΑΞΗ :	Μαθηματικά Προσανατολισμού Γ' Λυκείου
ΣΕΙΡΑ:	
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:	
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ:	

Θέμα Α

A1. Αν οι συναρτήσεις f, g είναι παραγωγίσιμες στο x_0 , να αποδείξετε ότι και η συνάρτηση $f+g$ είναι παραγωγίσιμη στο x_0 και ισχύει $(f+g)'(x_0) = f'(x_0) + g'(x_0)$.

Μονάδες 9

A2. Έστω μια συνάρτηση f με πεδίο ορισμού το A και $[\alpha, \beta] \subseteq A$.
Πότε λέμε ότι η f είναι παραγωγίσιμη στο $[\alpha, \beta]$;

Μονάδες 6

A3. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας, δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση, τη λέξη Σωστό, αν η πρόταση είναι σωστή, ή Λάθος, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

α) Αν οι συναρτήσεις f, g είναι παραγωγίσιμες στο x_0 τότε και η συνάρτηση $f \circ g$ είναι παραγωγίσιμη στο x_0 .

β) Αν $f(x) \geq 0$ και συνεχής στο $[\alpha, \beta]$ τότε $\int_{\alpha}^{\beta} f(x) dx \geq 0$.

γ) Αν μια συνάρτηση f δεν μηδενίζεται στο πεδίο ορισμού της τότε διατηρεί σταθερό πρόσημο σε αυτό.

δ) Αν $f'(x) > 0$ για κάθε στο (α, x_0) και $f'(x) < 0$ για κάθε στο (x_0, β) τότε το $f(x_0)$ είναι τοπικό μέγιστο της f .

ε) Αν η f είναι γνησίως αύξουσα σε όλο το Δ τότε υποχρεωτικά $f'(x) > 0$ για κάθε $x \in \Delta$.

Μονάδες 10**Θέμα Β**

Έστω η συνάρτηση $f(x) = \sqrt{x^2 + 2x + 2}$.

B1. Να βρεθεί το πεδίο ορισμού της συνάρτησης, να μελετηθεί ως προς τη μονοτονία και τα ακρότατα και να βρεθεί το σύνολο τιμών της.

Μονάδες 6

B2. Να βρεθούν τα διαστήματα που η συνάρτηση είναι κοίλη, κυρτή καθώς και τα σημεία καμπής της, αν υπάρχουν.

Μονάδες 5

B3. Να βρεθούν οι ασύμπτωτες της γραφικής παράστασης της συνάρτησης.

Μονάδες 7

B4. Με βάση τις απαντήσεις σας στα ερωτήματα B1, B2, B3 να σχεδιάσετε τη γραφική παράσταση της συνάρτησης.

Μονάδες 7

Θέμα Γ

Δίνεται η συνάρτηση: $f(x) = \begin{cases} \alpha(x - \alpha^2)e^x, & x < 1 \\ \ln x, & x \geq 1 \end{cases}$ με $\alpha \neq 0$ για την οποία

ισχύει $f(x) \geq f(0)$ για κάθε $x \in (-1, 1)$.

Γ1. Να αποδείξετε ότι $\alpha = 1$.

Μονάδες 6

Γ2. Να αποδείξετε ότι η f είναι συνεχής στο \mathbb{R} .

Μονάδες 3

Γ3. Να υπολογίσετε το όριο $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\eta \mu x}{x f(x) + x}$.

Μονάδες 4

Γ4. Να υπολογίσετε το εμβαδόν του χωρίου που περικλείεται από το γράφημα της f , τον άξονα $x'x$ και τις ευθείες $x = -1$ και $x = e$.

Μονάδες 7

Γ5. Αν $\kappa < \lambda < \mu < 0$ να αποδείξετε ότι η εξίσωση $3f(x) = f(\kappa) + f(\lambda) + f(\mu)$ έχει μοναδική ρίζα στο (κ, μ) .

Μονάδες 5

Θέμα Δ

Δίνεται συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχής με $f(3) = 0$, $f(\mathbb{R}) = \mathbb{R}$ και τέτοια

ώστε: $f'(x) = -\frac{2}{f^2(x) + 5}$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

Δ1. Να εξετάσετε την f ως προς την μονοτονία και να βρείτε το πρόσημο αυτής.

Μονάδες 2

Δ2. Να μελετήσετε την f ως προς την κυρτότητα και να βρείτε τα σημεία καμπής της.

Μονάδες 3

Δ3. Να δείξετε ότι η f αντιστρέφεται και να προσδιορίσετε την f^{-1} .

Μονάδες 6

Δ4. Να δείξετε ότι η εξίσωση $3f(x) = 3 - x$ έχει τρεις τουλάχιστον διαφορετικές ρίζες $k_1, k_2, k_3 \in \mathbb{R}$ με $k_1 < k_2 < k_3$.

Μονάδες 7

Δ5. Να βρείτε το εμβαδόν E του χωρίου Ω που ορίζεται από την c_f , τον άξονα x' και τις ευθείες: $x = \frac{1}{3}, x = 3$

Μονάδες 7

Απαντήσεις

Θέμα Α

A1.

Για $x \neq x_0$, ισχύει :

$$\frac{(f+g)(x) - (f+g)(x_0)}{x - x_0} = \frac{f(x) + g(x) - f(x_0) - g(x_0)}{x - x_0} = \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} + \frac{g(x) - g(x_0)}{x - x_0}$$

Επειδή οι συναρτήσεις f, g είναι παραγωγίσιμες στο x_0 , έχουμε :

$$\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{(f+g)(x) - (f+g)(x_0)}{x - x_0} = \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} + \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{g(x) - g(x_0)}{x - x_0} = f'(x_0) + g'(x_0)$$

δηλαδή

$$(f+g)'(x_0) = f'(x_0) + g'(x_0)$$

A2.

Η f είναι παραγωγίσιμη σε ένα κλειστό διάστημα $[a, b]$ του πεδίου ορισμού της, όταν είναι παραγωγίσιμη στο (a, b) και επιπλέον ισχύει

$$\lim_{x \rightarrow a^+} \frac{f(x) - f(a)}{x - a} \in \mathbb{R} \quad \text{και} \quad \lim_{x \rightarrow b^-} \frac{f(x) - f(b)}{x - b} \in \mathbb{R}$$

A3. α) Λ, β) Σ, γ) Λ, δ) Λ, ε) Λ

Θέμα Β

B1. Πρέπει το υπόριζο να είναι μη αρνητικό, δηλαδή: $x^2 + 2x + 2 \geq 0$ και είναι: $\Delta = 2^2 - 4 \cdot 1 \cdot 2 = 4 - 8 = -4$ επομένως ισχύει για όλους τους πραγματικούς αριθμούς, δηλαδή $A = \mathbb{R}$.

Η συνάρτηση f είναι συνεχής στο \mathbb{R} ως σύνθεση συνεχών συναρτήσεων.

Η συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} ως σύνθεση παραγωγίσιμων συναρτήσεων με:

$$f'(x) = (\sqrt{x^2 + 2x + 2})' = \frac{1}{2\sqrt{x^2 + 2x + 2}} \cdot (x^2 + 2x + 2)' \Leftrightarrow$$

$$f'(x) = \frac{2x + 2}{2\sqrt{x^2 + 2x + 2}} = \frac{x + 1}{\sqrt{x^2 + 2x + 2}}. \text{ Είναι: } f'(x) = 0 \Leftrightarrow x + 1 = 0 \Leftrightarrow x = -1.$$

Ισχύει:

$$f'(x) > 0 \Leftrightarrow \frac{x + 1}{\sqrt{x^2 + 2x + 2}} > 0 \Leftrightarrow x + 1 > 0 \Leftrightarrow x > -1 \text{ επίσης}$$

$$f'(x) < 0 \Leftrightarrow \frac{x + 1}{\sqrt{x^2 + 2x + 2}} < 0 \Leftrightarrow x + 1 < 0 \Leftrightarrow x < -1$$

x	$-\infty$	-1	$+\infty$
$f'(x)$		-	+
$f(x)$		\searrow	\nearrow

Επομένως η συνάρτηση είναι γνησίως φθίνουσα στο $(-\infty, -1]$, ενώ γνησίως φθίνουσα στο $[-1, +\infty)$.

Η συνάρτηση παρουσιάζει ολικό ελάχιστο για $x = -1$ με τιμή:

$$f(-1) = \sqrt{(-1)^2 + 2 \cdot (-1) + 2} = 1. \text{ Είναι:}$$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \sqrt{x^2 \left(1 + \frac{2}{x} + \frac{2}{x^2}\right)} \stackrel{x \rightarrow -\infty}{=} \lim_{x < 0} (-x) \cdot \sqrt{\left(1 + \frac{2}{x} + \frac{2}{x^2}\right)} = +\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \sqrt{x^2 \left(1 + \frac{2}{x} + \frac{2}{x^2}\right)} \stackrel{x \rightarrow +\infty}{=} \lim_{x > 0} x \cdot \sqrt{\left(1 + \frac{2}{x} + \frac{2}{x^2}\right)} = +\infty$$

Επομένως για το σύνολο τιμών της συνάρτησης έχουμε:

$$f((-\infty, -1)) = (\lim_{x \rightarrow -1^-} f(x), \lim_{x \rightarrow -\infty} f(x)) = (1, +\infty)$$

$$f([-1, +\infty)) = [f(-1), \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x)) = [1, +\infty)$$

Άρα το σύνολο τιμών της συνάρτησης είναι το

$$f(\mathbb{R}) = f((-\infty, -1)) \cup f([1, +\infty)) = [1, +\infty).$$

B2. Η συνάρτηση $f'(x)$ είναι παραγωγίσιμη ως πηλίκο παραγωγίσιμων συναρτήσεων με:

$$f''(x) = \frac{(x+1)' \cdot \sqrt{x^2 + 2x + 2} - (x+1) \cdot (\sqrt{x^2 + 2x + 2})'}{(\sqrt{x^2 + 2x + 2})^2} \Leftrightarrow$$

$$f''(x) = \frac{\sqrt{x^2 + 2x + 2} - (x+1) \cdot \frac{x+1}{\sqrt{x^2 + 2x + 2}}}{(\sqrt{x^2 + 2x + 2})^2} = \frac{x^2 + 2x + 2 - x^2 - 2x - 1}{(x^2 + 2x + 2)^{\frac{3}{2}}}$$

Επομένως: $f''(x) = \frac{1}{(x^2 + 2x + 2)^{\frac{3}{2}}} > 0$ δηλαδή η συνάρτηση $f(x)$ είναι κυρτή.

B3. Η f είναι συνεχής στο \mathbb{R} άρα δεν έχει κατακόρυφες.

Για πλάγιες στο $-\infty$ έχουμε:

$$\lambda = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{(-x) \cdot \sqrt{1 + \frac{2}{x} + \frac{2}{x^2}}}{x} = -1 \sqrt{1 + 0 + 0} = -1$$

$$\beta = \lim_{x \rightarrow -\infty} (f(x) - \lambda x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} (f(x) + x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} (\sqrt{x^2 + 2x + 2} + x) \Leftrightarrow$$

$$\beta = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{(\sqrt{x^2 + 2x + 2} + x) \cdot (\sqrt{x^2 + 2x + 2} - x)}{(\sqrt{x^2 + 2x + 2} - x)} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{(\sqrt{x^2 + 2x + 2})^2 - x^2}{(-x) \cdot \sqrt{1 + \frac{2}{x} + \frac{2}{x^2}} - x} \Leftrightarrow$$

$$\beta = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2 + 2x + 2 - x^2}{(-x) \cdot \sqrt{1 + \frac{2}{x} + \frac{2}{x^2}} - x} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x \cdot (2 + \frac{2}{x})}{-x \cdot (\sqrt{1 + \frac{2}{x} + \frac{2}{x^2}} + 1)} = \frac{2}{-(\sqrt{1+1})} = -1$$

Επομένως η ασύμπτωτη είναι η: $y = -x - 1$.

Για πλάγιες στο $+\infty$ έχουμε:

$$\lambda = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x \cdot \sqrt{1 + \frac{2}{x} + \frac{2}{x^2}}}{x} = 1 \sqrt{1 + 0 + 0} = 1$$

$$\beta = \lim_{x \rightarrow +\infty} (f(x) - \lambda x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} (f(x) - x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} (\sqrt{x^2 + 2x + 2} - x) \Leftrightarrow$$

$$\beta = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{(\sqrt{x^2 + 2x + 2} - x) \cdot (\sqrt{x^2 + 2x + 2} + x)}{(\sqrt{x^2 + 2x + 2} + x)} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{(\sqrt{x^2 + 2x + 2})^2 - x^2}{x \cdot \sqrt{(1 + \frac{2}{x} + \frac{2}{x^2}) + x}} \Leftrightarrow$$

$$\beta = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2 + 2x + 2 - x^2}{x \cdot \sqrt{(1 + \frac{2}{x} + \frac{2}{x^2}) + x}} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x \cdot (2 + \frac{2}{x})}{x \cdot (\sqrt{(1 + \frac{2}{x} + \frac{2}{x^2}) + 1})} = \frac{2}{(\sqrt{1+1})} = 1$$

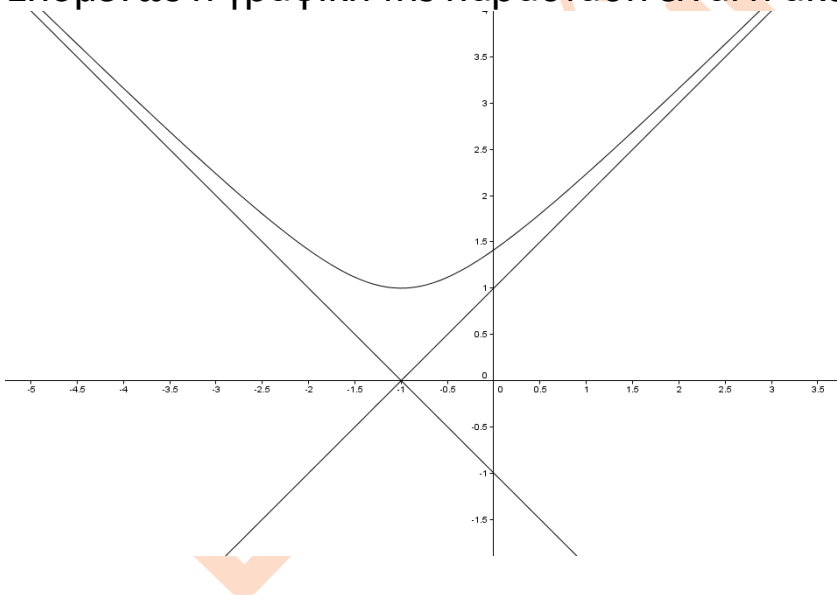
Επομένως η ασύμπτωτη είναι η : $y = x + 1$.

B4. Η συνάρτηση f είναι φθίνουσα και κυρτή $x \in (-\infty, -1]$, αύξουσα και κυρτή $x \in [-1, +\infty)$, παρουσιάζει ελάχιστο για $x = -1$ με τιμή $f(-1) = 1$ και ασύμπτωτες τις $y = -x - 1$ στο $-\infty$, $y = x + 1$ στο $+\infty$.

Άρα συγκεντρωτικά:

x	$-\infty$	-1	$+\infty$
$f''(x)$	+		+
$f'(x)$	-		+
$f(x)$	$+\infty$		$+\infty$

Επομένως η γραφική της παράσταση είναι η ακόλουθη:

Θέμα Γ

Γ1. Ισχύει $f(x) \geq f(0)$ για κάθε $x \in (-1, 1)$ άρα η f παρουσιάζει στο $x_0 = 0$ ακρότατο. Το $x_0 = 0$ είναι εσωτερικό σημείο του $(-1, 1)$.

Η f είναι παραγωγίσιμη στο $x_0 = 0$ ως γινόμενο πολυωνυμικής και εκθετικής. Συνεπώς ισχύει το Θεώρημα Fermat, άρα $f'(0) = 0$

Για κάθε $x < 1$ η f είναι παραγωγίσιμη ως γινόμενο πολυωνυμικής και εκθετικής με

$$f'(x) = \alpha e^x + \alpha(x - \alpha^2)e^x = e^x(\alpha + \alpha x - \alpha^3)$$

$$f'(0) = 0 \Leftrightarrow \alpha - \alpha^3 = 0 \Leftrightarrow \alpha(1 - \alpha^2) = 0 \Leftrightarrow$$

$\alpha = 0$ απορρίπτεται αφού $\alpha \neq 0$ από υπόθεση ή $\alpha = \pm 1$.

• Για $\alpha = -1$ και για κάθε $x < 1$ έχουμε:

$$f(x) = -(x-1)e^x$$

Η f είναι συνεχής ως γινόμενο πολυωνυμικής και εκθετικής.

Η f είναι παραγωγίσιμη ως γινόμενο πολυωνυμικής και εκθετικής με

$$f'(x) = -e^x - (x-1)e^x = -xe^x$$

$$f'(x) > 0 \Leftrightarrow -xe^x > 0 \Leftrightarrow -x > 0 \Leftrightarrow x < 0$$

$$f'(x) < 0 \Leftrightarrow -xe^x < 0 \Leftrightarrow -x < 0 \Leftrightarrow x > 0$$

Συνεπώς η f παρουσιάζει για $x=0$

μέγιστο το $f(0)$ άρα για κάθε

$x < 1$ ισχύει $f(x) \leq f(0)$.

x	$-\infty$	0	1
f'	+	0	-
f	↗		↘

Άτοπο γιατί από υπόθεση $f(x) \geq f(0)$ άρα η τιμή $\alpha = -1$ απορρίπτεται.

• Για $\alpha = 1$ και για κάθε $x < 1$ έχουμε:

$$f(x) = (x-1)e^x$$

$$f'(x) = e^x + (x-1)e^x = xe^x$$

$$f'(x) > 0 \Leftrightarrow xe^x > 0 \Leftrightarrow x > 0$$

$$f'(x) < 0 \Leftrightarrow xe^x < 0 \Leftrightarrow x < 0$$

x	$-\infty$	0	1
f'	-	0	+
f	↘		↗

Συνεπώς η f παρουσιάζει για $x=0$ ελάχιστο το $f(0)$ άρα για κάθε

$x < 1$ ισχύει $f(x) \geq f(0)$ άρα η τιμή $\alpha = 1$ είναι δεκτή.

Γ2. Για $\alpha = 1$ η συνάρτηση f γίνεται: $f(x) = \begin{cases} (x-1)e^x, & x < 1 \\ \ln x, & x \geq 1 \end{cases}$

Για κάθε $x < 1$ η f είναι συνεχής ως γινόμενο πολυωνυμικής και εκθετικής.

Για κάθε $x > 1$ η f είναι συνεχής ως λογαριθμική.

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^-} ((x-1)e^x) = 0$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} (\ln x) = 0$$

$$f(1) = 0$$

$$\left. \begin{array}{l} \lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = 0 \\ \lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = 0 \\ f(1) = 0 \end{array} \right\} \text{ άρα } \lim_{x \rightarrow 1} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1} f(x) = f(1)$$

άρα η f είναι συνεχής και στο $x=1$. Συνεπώς η f είναι συνεχής στο \mathbb{R} .

$$\mathbf{\Gamma 3.} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\eta\mu x}{x f(x) + x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\eta\mu x}{x(f(x) + 1)} = \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{\eta\mu x}{x} \frac{1}{(f(x) + 1)} \right) = +\infty$$

αφού $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\eta\mu x}{x} = 1$ και $\lim_{x \rightarrow 0} (f(x) + 1) = 0$ με $(f(x) + 1) > 0$ για κάθε

$x \in (-1, 0) \cup (0, 1)$ από τοπικό ακρότατο, άρα $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{(f(x) + 1)} = +\infty$.

Γ4. Αφού η f είναι συνεχής στο \mathbb{R} έχουμε

$$E = \int_{-1}^e |f(x)| dx = \int_{-1}^1 |f(x)| dx + \int_1^e |f(x)| dx = \int_{-1}^1 |(x-1)e^x| dx + \int_1^e |\ln x| dx$$

όμως για κάθε $x \in [-1, 1]$ ισχύει

$$-1 \leq x \leq 1 \Leftrightarrow -2 \leq x-1 \leq 0 \Leftrightarrow -2e^x \leq (x-1)e^x \leq 0$$

και για κάθε $x \in [1, e]$ ισχύει

$$1 \leq x \leq e \Leftrightarrow \ln 1 \leq \ln x \leq \ln e \Leftrightarrow 0 \leq \ln x \leq 1 \text{ συνεπώς}$$

$$E = - \int_{-1}^1 (x-1)e^x dx + \int_1^e \ln x dx$$

$$\int_{-1}^1 (x-1)e^x dx = \int_{-1}^1 (x-1)(e^x)' dx = \left[(x-1)e^x \right]_{-1}^1 - \int_{-1}^1 e^x dx =$$

$$-2e^{-1} - \left[e^x \right]_{-1}^1 = -2e^{-1} - e + e^{-1} = -e - e^{-1}$$

$$\int_1^e \ln x dx = \int_1^e x' \ln x dx = \left[x \ln x \right]_1^e - \int_1^e 1 dx = e - [x]_1^e = 1$$

$$\text{Συνεπώς } E = - \int_{-1}^1 (x-1)e^x dx + \int_1^e \ln x dx = e + e^{-1} + 1 \text{ τ. μ.}$$

Γ5. Από το ερώτημα α) η f είναι γνησίως φθίνουσα στο $(-\infty, 0]$

$k < \lambda \Leftrightarrow f(k) > f(\lambda)$, $k < \mu \Leftrightarrow f(k) > f(\mu)$ και με πρόσθεση κατά μέλη προκύπτει:

$$2f(k) > f(\lambda) + f(\mu) \Leftrightarrow 3f(k) > f(k) + f(\lambda) + f(\mu) \Leftrightarrow f(k) > \frac{f(k) + f(\lambda) + f(\mu)}{3}$$

επίσης $\lambda < \mu \Leftrightarrow f(\lambda) > f(\mu)$, $k < \mu \Leftrightarrow f(k) > f(\mu)$

και με πρόσθεση κατά μέλη προκύπτει:

$$f(\kappa) + f(\lambda) > 2f(\mu) \Leftrightarrow f(\kappa) + f(\lambda) + f(\mu) > 3f(\mu) \Leftrightarrow f(\mu) < \frac{f(\kappa) + f(\lambda) + f(\mu)}{3}$$

$$\text{τελικά ισχύει } f(\mu) < \frac{f(\kappa) + f(\lambda) + f(\mu)}{3} < f(\kappa)$$

Η f είναι συνεχής στο $[\kappa, \mu] \subseteq \mathbb{R}$ από το ερώτημα β)

Ισχύει $f(\kappa) \neq f(\mu)$ αφού η f είναι γνησίως φθίνουσα στο $[\kappa, \mu] \subseteq (-\infty, 0]$

$$\text{Επίσης } f(\mu) < \frac{f(\kappa) + f(\lambda) + f(\mu)}{3} < f(\kappa)$$

άρα ισχύει το Θεώρημα Ενδιαμέσων Τιμών, επομένως υπάρχει ένα τουλάχιστον $x_0 \in (\kappa, \mu)$ τέτοιο ώστε

$$f(x_0) = \frac{f(\kappa) + f(\lambda) + f(\mu)}{3} \Leftrightarrow 3f(x_0) = f(\kappa) + f(\lambda) + f(\mu), \text{ το } x_0 \text{ μοναδικό στο}$$

(κ, μ) γιατί η f είναι γνησίως φθίνουσα σε αυτό.

Θέμα Δ

Δ1. Η f είναι συνεχής στο \mathbb{R} με $f'(x) = -\frac{2}{f^2(x)+5} < 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$

Άρα η f γνησίως φθίνουσα στο \mathbb{R}

Ισχύει $f(3) = 0$ άρα για κάθε x με

$$x < 3 \Leftrightarrow f(x) > f(3) \Leftrightarrow f(x) > 0$$

$$x > 3 \Leftrightarrow f(x) < f(3) \Leftrightarrow f(x) < 0$$

x	$-\infty$	3	$+\infty$
f	$+$	0	$-$

Δ2. Η f' είναι παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} ως σύνθεση, άθροισμα και πηλίκο

$$\text{παραγωγίσιμων με } (f'(x))' = \left(-\frac{2}{f^2(x)+5} \right)' \Leftrightarrow f''(x) = \frac{4f(x)f'(x)}{(f^2(x)+5)^2}$$

Επομένως: $f''(x) = 0 \Leftrightarrow f(x) = 0 \Leftrightarrow x = 3$ αφού

$$\frac{4f'(x)}{(f^2(x)+5)^2} < 0 \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R} \text{ Ακόμα}$$

$$f''(x) > 0 \Leftrightarrow \frac{4f(x)f'(x)}{(f^2(x)+5)^2} > 0 \Leftrightarrow f(x) < 3 \Leftrightarrow x > 3 \text{ αφού } \frac{4f'(x)}{(f^2(x)+5)^2} < 0 \text{ για}$$

κάθε $x \in \mathbb{R}$ όπως προκύπτει από το (α)

Συνεπώς αφού f συνεχής στο \mathbb{R} και $f''(x) < 0$ για κάθε $x \in (-\infty, 3)$ η f κοίλη στο $(-\infty, 3]$

αφού f συνεχής στο \mathbb{R} και $f''(x) > 0$ για κάθε $x \in (3, +\infty)$ η f κυρτή στο $[3, +\infty)$

x	$-\infty$	3	$+\infty$
f''	$-$	0	$+$
f	\cap		\cup

Η f αλλάζει κυρτότητα εκατέρωθεν του 3 και δέχεται εφαπτομένη στο $K(3, f(3))$ (αφού f παραγωγίσιμη στο 3) άρα η f παρουσιάζει σημείο καμπής το $K(3, f(3))$ ή $K(3, 0)$

Δ3. Αφού η f γνησίως φθίνουσα στο \mathbb{R} είναι και «1-1», άρα αντιστρέφεται. Για κάθε $x \in \mathbb{R}$ έχουμε:

$$f'(x) = -\frac{2}{f^2(x)+5} \Leftrightarrow f'(x)f^2(x) + 5f'(x) = -2 \Leftrightarrow$$

$$3f'(x)f^2(x) + 15f'(x) + 6 = 0 \Leftrightarrow (f^3(x) + 15f(x) + 6x)' = 0$$

και αφού η $f^3(x) + 15f(x) + 6x$ συνεχής στο \mathbb{R} ως σύνθεση άθροισμα και γινόμενο συνεχών από συνέπειες θεωρήματος μέσης τιμής θα ισχύει:

$$f^3(x) + 15f(x) + 6x = c, \quad c \in \mathbb{R} \text{ και αφού } f(3) = 0 \text{ παίρνουμε:}$$

$$f^3(3) + 15f(3) + 18 = c \Leftrightarrow c = 18 \text{ άρα } f^3(x) + 15f(x) + 6x - 18 = 0$$

Στην παραπάνω σχέση θέτουμε $f(x) = y \Leftrightarrow x = f^{-1}(y)$ και έχουμε

$$y^3 + 15y + 6f^{-1}(y) - 18 = 0, \quad y \in \mathbb{R} \text{ (αφού } f(\mathbb{R}) = \mathbb{R}) \text{ ή}$$

$$f^{-1}(y) = 3 - \frac{y^3 + 15y}{6} \Leftrightarrow f^{-1}(y) = -\frac{y^3}{6} - \frac{5}{2}y + 3, \quad y \in \mathbb{R} \text{ επομένως}$$

$$f^{-1}(x) = -\frac{1}{6}x^3 - \frac{5}{2}x + 3, \quad x \in \mathbb{R}, \text{ αφού } f(\mathbb{R}) = \mathbb{R}$$

Δ4. Έχουμε:

$$3f(x) = 3 - x \Leftrightarrow f(x) = 1 - \frac{1}{3}x \Leftrightarrow f^{-1}(f(x)) = f^{-1}\left(1 - \frac{1}{3}x\right) \Leftrightarrow$$

$$x = -\frac{1}{6}\left(1 - \frac{1}{3}x\right)^3 - \frac{5}{2}\left(1 - \frac{1}{3}x\right) + 3 \Leftrightarrow -\frac{1}{6}\left(1 - \frac{1}{3}x\right)^3 - \frac{5}{2}\left(1 - \frac{1}{3}x\right) - x + 3 = 0$$

$$\text{Έστω } w(x) = -\frac{1}{6}\left(1 - \frac{1}{3}x\right)^3 - \frac{5}{2}\left(1 - \frac{1}{3}x\right) - x + 3, \quad x \in \mathbb{R}$$

Η w συνεχής στο \mathbb{R} ως σύνθεση και διαφορά άρα και στο $[-3, 0]$

$$w(-3) = -\frac{1}{6}\left(1 - \frac{1}{3}(-3)\right)^3 - \frac{5}{2}\left(1 - \frac{1}{3}(-3)\right) + 3 + 3 = -\frac{1}{3} < 0$$

$$w(0) = -\frac{1}{6}\left(1 - \frac{1}{3}0\right)^3 - \frac{5}{2}\left(1 - \frac{1}{3}0\right) + 3 = -\frac{1}{6} - \frac{5}{2} + 3 = \frac{1}{3} > 0$$

δηλαδή $w(-3)w(0) < 0$

άρα ισχύει το θεώρημα Bolzano άρα υπάρχει ένα τουλάχιστον $k_1 \in (-3, 0)$ τέτοιο ώστε $w(k_1) = 0 \Leftrightarrow 3f(k_1) = 3 - k_1$

$$\text{Παρατηρούμε ότι: } w(3) = -\frac{1}{6}\left(1 - \frac{1}{3}3\right)^3 - \frac{5}{2}\left(1 - \frac{1}{3}3\right) - 3 + 3 = 0$$

έστω $k_2 = 3$ τότε $w(k_2) = 0 \Leftrightarrow 3f(k_2) = 3 - k_2$

Η w συνεχής στο \mathbb{R} ως σύνθεση και διαφορά άρα και στο $[6, 12]$

$$w(6) = -\frac{1}{6}\left(1 - \frac{1}{3}6\right)^3 - \frac{5}{2}\left(1 - \frac{1}{3}6\right) - 6 + 3 = \frac{1}{6} + \frac{5}{2} - 3 = -\frac{1}{3} < 0$$

$$w(12) = -\frac{1}{6}\left(1 - \frac{1}{3}12\right)^3 - \frac{5}{2}\left(1 - \frac{1}{3}12\right) - 12 + 3 = \frac{27}{6} + \frac{15}{2} - 9 = 3 > 0$$

δηλαδή $w(6)w(12) < 0$

άρα ισχύει το θεώρημα Bolzano οπότε υπάρχει ένα τουλάχιστον $k_3 \in (6, 12)$ τέτοιο ώστε $w(k_3) = 0 \Leftrightarrow 3f(k_3) = 3 - k_3$

Άρα η εξίσωση $3f(x) = 3 - x$ έχει τρεις τουλάχιστον διαφορετικές ρίζες $k_1, k_2, k_3 \in \mathbb{R}$ με $k_1 < k_2 < k_3$

Δ5. Από το ερώτημα (α) έχουμε $f(3) = 0$ και $f(x) > 0$ για κάθε $x < 3$ και αφού η f συνεχής στο \mathbb{R} για το ζητούμενο εμβαδόν θα ισχύει:

$$E = \int_{\frac{1}{3}}^3 |f(x)| dx = \int_{\frac{1}{3}}^3 f(x) dx \quad (1)$$

$$\text{Είναι } f(3) = 0 \Leftrightarrow f^{-1}(0) = 3 \text{ και } f^{-1}(1) = -\frac{1}{6} - \frac{5}{2} + 3 = \frac{1}{3}$$

Στην σχέση (1) θέτουμε $x = f^{-1}(t)$ (η f^{-1} συνεχής και «1-1» στο \mathbb{R})

$$x = f^{-1}(t) \text{ ΤΟΤΕ } \begin{cases} dx = \left(-\frac{1}{6}t^3 - \frac{5}{2}t + 3 \right)' dt \Rightarrow dx = \left(-\frac{1}{2}t^2 - \frac{5}{2} \right) dt \\ x_1 = \frac{1}{3} \Leftrightarrow f^{-1}(t_1) = \frac{1}{3} \Leftrightarrow t_1 = f\left(\frac{1}{3}\right) = 1 \\ x_2 = 3 \Leftrightarrow f^{-1}(t_2) = 3 \Leftrightarrow t_2 = f(3) = 0 \end{cases}$$

Τότε από (1) έχουμε:

$$E = \int_{\frac{1}{3}}^3 f(x) dx = \int_1^0 f(f^{-1}(t)) \left(-\frac{1}{2}t^2 - \frac{5}{2} \right) dt = -\frac{1}{2} \int_1^0 t(t^2 + 5) dt =$$

$$\frac{1}{2} \int_0^1 t(t^2 + 5) dt = \frac{1}{2} \left[\frac{t^4}{4} + \frac{5}{2}t^2 \right]_0^1 = \frac{11}{8} \text{ τ. μ}$$

**Από το Μαθηματικό Τμήμα των Φροντιστηρίων Πουκαμισάς
Ηρακλείου συνεργάστηκαν :
Γ. Ανδρουλιδάκης, Μ. Βυνιχάκης, Α. Δουλγεράκης,
Μ. Μπαρμπούνη, Ζ. Μπομπότη, Π. Σιδερός, Α. Τσιλιφώνης.**

